

Rotterdam, 7 juli 2009.

Onderwerp:

Vaststellen van de beleidsregel inzake het beperken van overlast door jongeren;
Opnemen van artikel 2.4.4a Algemene Plaatselijke Verordening: Mosquito op openbare plaatsen.

Aan de Gemeenteraad.

In Rotterdam zetten we in op een brede aanpak van jongerenoverlast. De aanpak is onderdeel van het actieprogramma "Ruimte geven door grenzen te stellen" dat naar aanleiding van een conferentie in oktober 2007 is vastgesteld. Het uitgangspunt is dat jongeren de ruimte moeten krijgen, ook op straat. Wel wordt van jonge Rotterdammers verwacht dat zij zich weten te gedragen, i.e. geen overlast veroorzaken. In dit kader wordt voorgesteld de Mosquito in te zetten op plaatsen waar sprake is van ernstige overlast veroorzaakt door (hang)jongeren.

De Mosquito kan zowel handmatig (e.g. door een beheerder) als door een tijdschakelaar of een bewegingsmelder worden ingeschakeld. Nieuwe technieken maken het mogelijk de Mosquito 'aan te laten slaan' wanneer op die specifieke plek sprake is van groepsvorming. Eventuele hinder voor jongeren of kinderen die het geluid horen bij het passeren of binnengaan van het bereiksgedebied van de Mosquito blijft beperkt tot een korte waarneming. Het geluid leidt niet tot een schrikreactie, noch is het gevaarlijk of pijnlijk. Onderzoeken door TNO en het Leids Universitair Medisch Centrum hebben uitgewezen dat bij 'normaal' gebruik er geen gezondheidsrisico's zijn.

Toepassing inzet Mosquito

Als voortdurend afspraken tussen buurtbewoners, buurtagenten en jongeren door jongeren worden overtreden, is de Mosquito, als ultimum remedium een goed middel om de jongeren van de betreffende plek te weren.

Zo dient de inzet van een Mosquito evenredig te zijn met het door de Mosquito te dienen doel, het handhaven van de openbare orde. De volgende aspecten zullen onder andere in de besluitvorming worden meegenomen:

1. Er is sprake van structurele overlast.
2. Reeds ingezette middelen hebben geen effect gesorteerd.
3. De aanwezigheid van reeds werkzame Mosquito's in de nabijheid van de beoogde locatie.
4. Een mogelijke oneigenlijke beperking van dichtbij gelegen voorzieningen. Dit betekent dat een Mosquito niet wordt geplaatst in de buurt van voorzieningen die voor een ieder toegankelijk moeten zijn, bijvoorbeeld een bushokje.

Om een evenredige toepassing te waarborgen is de inzet van een Mosquito tijdelijk en wordt de Mosquito alleen door de burgemeester ingezet. De Mosquito wordt in beginsel voor de duur van zes maanden geplaatst. Als na zes maanden blijkt dat het gebruik van het instrument noodzakelijk blijft kan de duur steeds met een half jaar worden verlengd.

Juridische aspecten

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft aangegeven voor de Mosquito geen wettelijke regeling te treffen. De Minister van Binnenlandse Zaken en

12345456789

Koninkrijksrelaties laat het aan gemeenten over om te beslissen of zij in een regeling willen voorzien.

In aanvulling op het onderzoek dat is gedaan door interne juristen heeft de burgemeester een nader onderzoek door de landsadvocaat naar het instrument laten uitvoeren. In dit onderzoek is specifiek gevraagd naar een mogelijke schending van het recht van onaantastbaarheid van het lichaam (artikel 11 Grondwet) en het recht op bewegingsvrijheid (artikel 2 Vierde protocol EVRM). Ook is de evenredigheid van overheidsoptreden en het verbod op discriminatie aan de orde gesteld.

Het recht op lichamelijke integriteit

Voor de beoordeling of sprake is van een aantasting van het lichaam moet gekeken worden of de activiteiten gezondheidsschade tot gevolg (kunnen) hebben. De ondergrens is dat in dit geval gehoorschade voorkomen moet worden. Uit onderzoek van het TNO is gebleken dat het gebruik van de Mosquito geen gehoorschade tot gevolg heeft. Uit voorzorg ter bescherming van de lichamelijke integriteit:

- wordt het gebruik van de Mosquito kenbaar gemaakt door het plaatsen van een waarschuwbord;
- is de locatie een aparte afwegingsgrond. De Mosquito wordt niet geplaatst in de buurt van voorzieningen die voor een ieder toegankelijk moet zijn, bijvoorbeeld een bushokje.

Recht op bewegingsvrijheid

De inbreuk is alleen gerechtvaardigd middels een grondslag in een wettelijke regeling, zoals de APV. De inbreuk op het recht van bewegingsvrijheid heeft een legitiem doel, namelijk het voorkomen van overlast als gevolg van hangjongeren, ter bescherming van het woon- en leefklimaat en ter handhaving van de openbare orde. Indien de Mosquito op een proportionele wijze wordt ingezet is deze inzet slechts een geringe inperking van het verblijf in de openbare ruimte.

Discriminatieverbod

Het gebruik van een Mosquito is derhalve alleen acceptabel als deze gebruikt wordt op een plek waar sprake is van een aanzienlijke mate van overlast veroorzaakt door jongeren doordat zij rondhangen. Door per geval het gebruik goed te motiveren is de inzet van de Mosquito niet prohibitief.

APV artikel

Om een evenredige toepassing van dit instrument te waarborgen acht de burgemeester het noodzakelijk een wettelijke grondslag in de Algemeen Plaatselijke Verordening van Rotterdam 2008 (hierna: APV) te scheppen in plaats van het algemene artikel 4.1.5 over geluidshinder in de APV.

Artikel 2.4.4a APV: Mosquito op openbare plaatsen, wordt geplaatst in paragraaf 2.4 maatregelen tegen overlast en baldadigheid en luidt:

1. De burgemeester kan besluiten tot plaatsing van een apparaat, dat een hoge zoomtoon voortbrengt die alleen jongeren tot circa 26 jaar kunnen horen, op een door hem aangewezen openbare plaats waar structurele overlast door jongeren wordt veroorzaakt, voor een periode van zes maanden, indien dit in het belang van het handhaven van de openbare orde en het woon- en leefklimaat noodzakelijk is.
2. Verlenging van de in het eerste lid bepaalde termijn is steeds mogelijk indien uit een evaluatie blijkt dat de inzet van het apparaat geleid op de handhaving van de openbare orde en het woon- en leefklimaat noodzakelijk is.

12345456789

3. De aanwezigheid van een apparaat als bedoeld in het eerste lid is op duidelijke wijze kenbaar voor een ieder die de desbetreffende openbare plaats betreedt.

Huidige situatie

Inmiddels wordt de Mosquito in meer dan 125 gemeenten ingezet. In Rotterdam hangen nu 37 Mosquito's. De bestaande Mosquito's worden op basis van bovenstaande overwegingen opnieuw beoordeeld.

Voorstel:

Samenvattend stellen wij u voor de beleidsregel inzake het beperken van overlast door jongeren vast te stellen en de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2008 in verband met het opnemen van een artikel omtrent de inzet van de Mosquito te wijzigen door bij dit voorstel behorende ontwerpbesluit vast te stellen.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

A.H.P. van Gils

A. Aboutaleb

12345456789

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Rotterdam,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 juli 2009;
(raadsvoorstel nr. 310830);

gelet op de artikelen 149, 154 en 174 van de Gemeentewet;

overwegende dat:

- de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties voor het gebruik van de Mosquito het aan gemeenten overlaat om in een wettelijke grondslag te voorzien;
- overlast veroorzaakt door (hang) jongeren bijdraagt aan subjectieve onveiligheidsgevoelens van winkelend publiek, voorbijgangers en omwonenden;
- uit onderzoeken van het TNO en het Leids Universitair Medisch Centrum is gebleken dat bij 'normaal' gebruik van de Mosquito er geen gezondheidsrisico's zijn;
- de Mosquito wordt ingezet indien sprake is van structurele overlast veroorzaakt door (hang) jongeren en reeds ingezette middelen geen effect sorteren;
- de inzet van een Mosquito tijdelijk is en alleen door de burgemeester wordt ingezet;
- thans in overleg met de regiopolitie Rotterdam-Rijnmond en het Openbaar Ministerie wordt voorgesteld in paragraaf 4.3 van de APV een artikel op te nemen dat ziet op een juiste toepassing van het instrument Mosquito;

Besluit vast te stellen:

Wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2008: invoering artikel 2.4.4a: Mosquito op openbare plaatsen

Artikel I

De Algemene Plaatselijke Verordening Rotterdam 2008 wordt gewijzigd als volgt:

Er wordt een artikel 2.4.4a ingevoegd luidende:

Artikel 2.4.4a Mosquito op openbare plaatsen

1. De burgemeester kan besluiten tot plaatsing van een apparaat, dat een hoge zoomtoon voortbrengt die alleen jongeren tot circa 26 jaar kunnen horen, op een door hem aangewezen openbare plaats waar structurele overlast door jongeren wordt veroorzaakt, voor een periode van zes maanden, indien dit in het belang van het handhaven van de openbare orde en het woon- en leefklimaat noodzakelijk is.
2. Verlenging van de in het eerste lid bepaalde termijn is steeds mogelijk indien uit een evaluatie blijkt dat de inzet van het apparaat gelet op de handhaving van de openbare orde en het woon- en leefklimaat noodzakelijk is.
3. De aanwezigheid van een apparaat als bedoeld in het eerste lid is op duidelijke wijze kenbaar voor een ieder die de desbetreffende openbare plaats betreedt.

Artikel II

De toelichting van artikel 2.4.4a APV Rotterdam 2008 wordt als volgt:

"De burgemeester kan besluiten een Mosquito op te hangen op openbare plaatsen als dit noodzakelijk is voor de handhaving van de openbare orde.

12345456789

Hierbij moet worden vastgesteld dat er een evenwichtige verhouding bestaat tussen het doel en het middel (proportionaliteit) en dat het doel, de handhaving van de openbare orde, niet op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt (subsidiariteit). Het gebruik van de Mosquito moet daarnaast kenbaar zijn voor het publiek.

Onder het begrip "openbare plaats" wordt bij dit artikel verstaan alle plaatsen waar men komt en gaat. Vereist is dat de plaats voor het publiek toegankelijk is. Dat wil zeggen dat iedereen er vrij is te komen, te vertoeven en te gaan en dat er geen beletselen zijn in de vorm van een toegangsbewijs of een meldingsplicht. Gelet op de schending van het recht op onaantastbaarheid van het lichaam vormt de locatie een aparte afwegingsgrond. De Mosquito wordt niet geplaatst in de buurt van voorzieningen die voor een ieder toegankelijk moeten zijn. Hierbij moet gedacht worden aan een bushokje of een perron van de metro. Jongeren moeten bijvoorbeeld kunnen wachten op het openbaar vervoer. Een Mosquito kan wel worden opgehangen in de buurt van een supermarkt, een (metro)station, in een winkelcentrum, omdat jongeren hierbij niet worden beperkt in het gebruik van deze voorzieningen.

Het voornemen tot het besluit over te gaan tot plaatsing van een Mosquito bepreekt de burgemeester in het lokale driehoeksoverleg met de officier van justitie en de korpschef. Het besluit van de burgemeester tot plaatsing van de Mosquito op een openbare plaats is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep openstaat."

Artikel III

Dit besluit treedt in werking op de eerste dag na de dagtekening van het gemeenteblad waarin het wordt geplaatst.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

De voorzitter,

J.G.A. Paans

A. Aboutaleb

12345456789

